

PRZYSTANEK 3 – PŁOCHLIWY DRWAŁ

Nadleśnictwo: Żmigród, Leśnictwo: Koniowo

Współrzędne GPS : 51.47386, 17.05173

Ta karta jest wyłącznie kartą informacyjno-opisową, przydatną przy rozwiązywaniu zadań. Nie musicie jej drukować jeśli nie chcecie. Zadania rozwiążcie i prześlijcie na karcie „KP 3- PŁOCHLIWY DRWAŁ”, która umożliwi Wam zapisanie odpowiedzi w komputerze i wstawienie jej (w formacie PDF) bezpośrednio na stronę, bez konieczności kopiowania i podpisywania

Bóbr-największy gryzoń Euroazji. Masa ciała dorosłego zwierzęcia dochodzi do 29 kg, długość ciała do 110 cm.

Od wieków wzbudzał zainteresowanie ludzi. Polowano na bobry dla ich cennych futer, mięsa (prysmakiem był bobrzy ogon zwany pluskiem lub kielnią), czy wydzieliny gruczołów zapachowych (zwanej bobrym strojem) stosowanej do wyrobu perfum i jako lek. Od początku XIII wieku hodowano bobry. Miejsca hodowli nazywano bobrowniami. Chroniono gony, czyli bobrze gniazda i siedliska. Mimo tego zapotrzebowanie na „bobrowe produkty” było tak duże, że król Bolesław Chrobry wprowadził zarządzenie chroniące te zwierzęta. Bóbr to pierwsze zwierzę podlegające ochronie na ziemiach polskich.

Jednak ani Bolesław Chrobry, ani jego następcy nie przewidzieli ekspansji człowieka na tereny chętnie zajmowane przez bobry, osuszania bagien dla celów użytkowych, poszukiwania nowych terenów pod uprawy, rewolucji przemysłowej, melioracji rozumianej jako odprowadzenie wody czy dwóch wojen światowych. Wszystko to sprawiło, że bóbr stał się dla człowieka konkurencją, pożywieniem bądź szkodnikiem i doprowadziło do niemal całkowitej zagłady tego gatunku na terenie Europy. Na całe szczęście tak się nie stało. W końcu lat 50. na Suwalszczyźnie odnaleziono kilka stanowisk tych zwierząt. Ich ochroną zajęli się naukowcy. W latach 70-tych ubiegłego stulecia sprowadzono bobry ponownie do Doliny Baryczy. Jak z otaczającego Was lasu widać zadomowiły się tu i czują się doskonale.

Zobaczyć bobra nie jest łatwo, bo bóbr żeruje głównie wieczorem i w nocy. Równie trudno je usłyszeć, gdyż tylko popiskują a gdy chcą odstraszyć intruza to syczą. Młode bobry wydają odgłosy podobne do płaczu dziecka. O tym, że bóbr zamieszkuje dane miejsce wiemy głównie dzięki widocznym efektom jego żerowania.

Pływa wolno, za to potrafi pod wodą wytrzymać nawet do 15 minut. Umożliwia mu to trzecia, przeźroczysta powieka, która chroni oczy i pozwala mu widzieć pod wodą. Płaski ogon (*kielnia*, *plusk*) pełni rolę steru lub podpory w czasie przegryzania drzew. Zaniepokojonemu bobrowi służy też do alarmowania rodziny o zbliżającym się zagrożeniu. Zęby bobra mają żółty lub nawet czerwony kolor. Świadczy to o dobrym zdrowiu ich właściciela, bo wynika z dużej ilości żelaza w szkliwie, co pozwala bobrom pozyskiwać nawet bardzo twardy pokarm. Bobry nie jadają drewna. Ich podstawowa dieta to liście, młode pędy, cienkie gałązki, kora i łyko. Chętnie zjadają też buraki czy jabłka. Nie gardzą również kukurydzą i rzepakiem. Zimą nie śpią, nie wychodzą jednak z nor. W tym czasie żywią się wcześniej zgromadzonymi zapasami. Wbrew powszechnej opinii bóbr chętniej kopie nory w skarpach nad wodą, niż buduje z gałęzi żeremia. Takie nory są zbudowane z piętrowego systemu korytarzy, dlatego skarpa musi być wysoka. Otwory nad powierzchnią wody, widoczne z brzegu, to tylko otwory wentylacyjne. Właściwe wejścia znajdują się pod wodą.

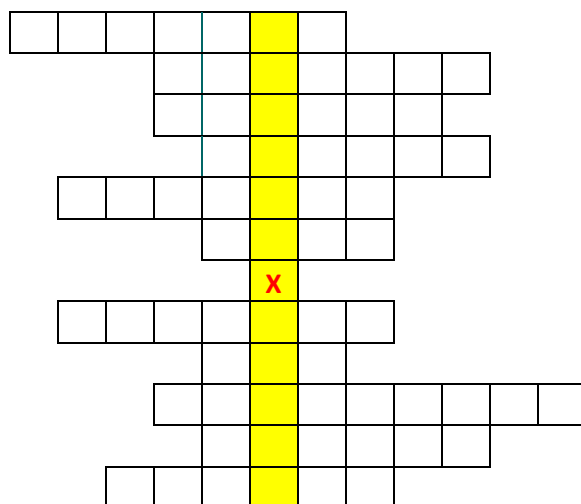
Gdy jest ich dużo na jakimś terenie potrafią spowodować spore szkody. Pamiętajmy jednak, że Polska zaliczana jest do krajów z największym deficytem wody w Europie. Mamy jej tyle co pustynny Egipt (w przeliczeniu na jednego mieszkańca). Żeby to zmienić, warto „zatrudnić bobry na etat”, bo choć niszczą obwałowania rzek, rowów melioracyjnych, nasypów drogowych, to jednak... budując tamy i piętrząc wodę przyczyniają się do poprawy stosunków wodnych w przyrodzie, zwiększają różnorodność biologiczną i zabezpieczają nadszatkowe tereny przed powodzią, a ich wrodzony talent melioracyjny sprawia, że w naturalny sposób regulują retencję wody na swoim obszarze. Mogą więc spełniać ważną rolę w redukowaniu negatywnych skutków regulacji rzek i wadliwie działających systemów melioracyjnych.

Zadanie 1

Rozejrzyjcie się dobrze dookoła w miejscu w którym stoicie i sfotografujcie trzy **różne** ślady działalności bobra (3 zdjęcia, każde z nich musi przedstawiać inny ślad działania bobra).

Zadanie 2

Jeśli dokładnie przeczytaliście tekst rozwiązanie poniższej krzyżówki i odczytanie hasła nie będzie dla Was problemem (możecie to zrobić w domu).

1. Trzecia... pozwala bobrom widzieć pod wodą,
2. Jak nazywamy dom bobra zbudowany z gałęzi?
3. Jak nazywa się miejsce w którym bobry chętnie kopią swoje nory nad wodą?
4. Nory bobrów, tak jak domy ludzi, mają swoje korytarze i ...
5. Ogon bobra to inaczej plusk lub .....
6. Największe osiągnięcie bobrzego "architekta"
7. Który z władców Polski jako pierwszy "wziął bobry pod ochronę"
8. Bobrze gniazdo, siedlisko to ...
9. Miejsca gdzie w dawnych czasach hodowano bobry to ...
10. Bóbr to największy w Euroazji ....
11. Jaki minerał powoduje, że zęby bobra mają pomarańczowy kolor?

Zadanie 3

Pokoloruj rysunek bobra, tak by przypominał zwierzę w naturze i odpowiedz na pytania w ramkach. (uwaga: to zadanie dedykowaliśmy dzieciom, dlatego też, o ile to możliwe, prosimy żeby to one samodzielnie je wykonały. Oczywiście ocenimy zadanie niezależnie od tego kto je wykona.)

Co chroni oczy bobra pod wodą?

Dlaczego bóbr ma pomarańczowe zęby?

Do czego służy bobrowi ogon?

OCENA KOMISJI KONKURSOWEJ

Numer zadania	Ilość punktów możliwych do zdobycia - skala	Ilość zdobytych punktów
1	2	3

ZADANIE 1

Ilość punktów możliwa do zdobycia	0 - 6	
Brak fotografii	0	
Za każdą niewyraźną, źle skadrowaną, lub powtarzającą się fotografię	1	
Za każdą fotografię dobrej jakości, przedstawiającą inny ślad działalności bobra.	2	

ZADANIE 2

Ilość punktów możliwa do zdobycia	0 - 11	
Błędne rozwiązanie krzyżówki, lub brak rozwiązania	0	
Prawidłowe rozwiązanie krzyżówki	11	

ZADANIE 3

Ilość punktów możliwa do zdobycia	0 - 5	
Rysunek - ocenie będzie podlegała samodzielność, estetyka i jak najbliższe naturze odwzorowanie opstaci bobra	0 - 2	
Brak odpowiedzi, lub odpowiedź błędna	0	
Odpowiedź dobra	1-3	

Ogółem liczba punktów	0 - 22	
------------------------------	---------------	--